

V A V E K
VATANDAŞIN VERGİSİNİ KORUMA DERNEĞİ
Kuruluş : 1997 Dernek Kodu : 06 – 053 - 54

Ankara, 04/04/2006

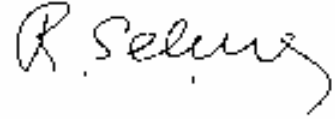
Sayı : 2006/ V - 06

CUMHURBAŞKANLIĞINA

ANKARA

TBBM Genel Kurulunda kabul edilerek Makamlarının onayına sunulmuş bulunan 30/03/2006 tarihli ve 5479 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile ilgili olarak Derneğimizin görüşlerini içeren Bilgi Notu ekte takdim olunmuştur.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

M. Rıdvan SELÇUK
VAVEK Yönetim Kurulu Başkanı

EK: Bilgi Notu

V A V E K
VATANDAŞIN VERGİSİNİ KORUMA DERNEĞİ
Kuruluş : 1997 Dernek Kodu : 06 – 053 - 54

**TBMM GENEL KURULUNDA KABUL EDİLEREK SAYIN CUMHURBAŞKANIMIZIN
ONAYINA SUNULMUŞ BULUNAN 30/03/2006 TARİHLİ VE 5479 SAYILI
KANUNLA İLGİLİ DEĞERLENDİRMELERİMİZ**

**1 – KANUNDA YER ALAN “YATIRIM İNDİRİMİ İSTİSNASI”NIN KALDIRILMASINA
YÖNELİK DÜZENLEMELER YATIRIMLARI VE İSTİHDAMI OLUMSUZ YÖNDE
ETKİLEYECEKTİR:**

TBMM tarafından kabul edilerek Sayın Cumhurbaşkanımızın onayına sunulmuş bulunan 5479 sayılı Kanun ile yatırımların teşviki amacıyla uzun yıllardır uygulanmakta olan “yatırım indirimi istisnası”nın kaldırılması öngörülmektedir.

Söz konusu düzenlemenin gerekçesi olarak, mevcut uygulamanın vergi planlaması ve verimsiz yatırımların teşvik edilmesi amaçlı olarak kullanımının yaygınlaştığı ve buna paralel olarak gelir ve kurumlar vergisi oranlarında indirim gidilmesi suretiyle vergi yükünün azaltılması ve bu sayede ekonomideki yatırımların piyasa koşullarının içsel dinamikleri yoluyla verimli alanlara yönelmesinin amaçlandığı ileri sürülmektedir.

Mevcut yatırım indirimi uygulamasının vergi planlaması amacıyla kullanıldığı ve verimsiz yatırımlara neden olduğu gerekçesi doğru olmakla beraber, en büyük sorunlarından biri istihdam olan Ülkemizde yatırımları ve dolayısıyla istihdamı doğrudan etkileyen söz konusu vergi teşvikinin ıslah edilmek yerine tümüyle kaldırılmak istenmesini anlamak mümkün değildir. Yine yatırım yapan-yapmayan tüm mükelleflere aynı koşullarda uygulanacak olan gelir ve kurumlar vergisi oranlarındaki indirim nedeniyle vergi yükleri azalacak mükelleflerin daha fazla yatırıma yönelecekleri ve bu suretle “yatırım indirimi istisnası”nın kaldırılmasının yaratacağı olumsuzlukların bertaraf edileceği gerekçesi doğru bir tespit değildir. Şöyle ki;

Mevcut uygulamada % 30 olan kurumlar vergisi oranının, TBMM gündeminde bulunan “Kurumlar Vergisi Kanun Tasarısı “ ile % 20 oranına indirilmesi öngörülmektedir. Yatırım indirimi istisnasının bulunduğu ve % 30 kurumlar vergisi oranının uygulandığı mevcut uygulama ile yatırım indirimi istisnasının kaldırıldığı ve kurumlar vergisi oranının % 20 olarak uygulanacağı yeni düzenlemelerin, kazancının tümünü yatırım harcamalarına ayıran bir kurumlar vergisi mükellefi üzerindeki etkileri karşılaştırmalı olarak şöyle olmaktadır.

Mevcut Uygulama	
Kurum kazancı	100 YTL
Yatırım harcaması tutarı	100 YTL
Yatırım indirimi istisnası tutarı (100x%40)	40 YTL
Vergiye tabi kurum kazancı (100-40)	60 YTL
Ödenecek kurumlar vergisi (60x%30)	18 YTL

V A V E K
VATANDAŞIN VERGİSİNİ KORUMA DERNEĞİ
Kuruluş : 1997 Dernek Kodu : 06 – 053 - 54

Öngörülen Yeni Düzenleme	
Kurum kazancı	100 YTL
Yatırım harcaması tutarı	100 YTL
Yatırım indirimi istisnası tutarı	-
Vergiye tabi kurum kazancı	100 YTL
Ödenecek kurumlar vergisi (100x%20)	20 YTL

Yine, örneğin 2006 yılı birinci geçici vergi döneminde (01.01.2006-31.03.2006) 50 bin YTL mali karı olan bir KOBİ işletmesi 125 bin YTL'lik yatırım harcaması yaptığı takdirde yürürlükte olan kanun hükmüne göre 50 bin YTL'lik yatırım indirimi istisnasından yararlanacağı için hiç vergi ödemeyecek, 5479 sayılı Kanun yürürlüğe girdiği takdirde 10 bin YTL kurumlar vergisi ödeyecektir.

Örneklerden de anlaşılacağı gibi, kurumlar vergisi oranı azaltılmakla beraber, yatırım indirimi uygulamasının kaldırılması nedeniyle yatırımcıların vergi yükü artacaktır. Böyle bir sonuç doğuracak düzenlemenin, yatırımlar ve dolayısıyla istihdam üzerine olumlu etkileri olacağını ifade etmenin bilimsel bir dayanağı olamayacağı açıktır.

Öte yandan, bahis konusu Kanunda, mevcut düzenlemelere göre 31.12.2005 tarihi itibarıyla hesaplanacak yatırım indirimi istisnası tutarının ve bazı hallerde 01.01.2006 tarihinden sonra yapılacak yatırımların sadece 2006, 2007 ve 2008 yılları kazançlarından indirilebilmesi öngörülmektedir. Söz konusu düzenlemeye göre kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu yapılamayıp 2008 yılından sonraya kalan bir istisna tutarı bulunduğu takdirde, bu meblağın sonraki yıllar kazançlarından indirimi söz konusu olamayacaktır. Bu düzenleme, yatırım indirimine tabi harcamalarını 2008 yılına kadar indirim konusu yapabilen yatırımcılar ile yapamayan yatırımcılar arasında ayırmacılığa neden olacağından, Anayasa'nın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesine açıkça aykırı olacaktır. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesine bu yönde bir başvuru yapıldığı takdirde, söz konusu düzenlemenin iptal edilmesi olasılığı kuvvetle muhtemeldir.

Diğer taraftan, birinci geçici vergi döneminde (01.01.2006-31.03.2006) Resmi Gazete'de yayımlanamayan kanun, bu dönem içerisinde yürürlükteki kanuna göre yatırım yapanların haklarını da yok etmektedir.

Dolayısıyla, 5479 sayılı Kanunda yer alan, eski yatırımcıların yatırım indirimi haklarını süre yönünden sınırlandıran söz konusu hüküm ile bu haklarını kullananların eski vergi oranlarına tabi olacaklarına dair hükmün Anayasamızın 2 nci maddesinde "Cumhuriyetin Nitelikleri" arasında sayılan hukuk devleti ilkesine de aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kanunun 3 üncü maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 69 uncu maddenin (b) fıkrası ile Gelir Vergisi Kanununun mevcut 19 uncu maddesi kapsamında 01.01.2006 tarihinden önce başlayan yatırımların bu tarihten sonra devam eden ve önceki yatırımlarla iktisadi ve teknik yönden bütünlük arz eden kısımlarının da 2006, 2007 ve 2008 yılları kazançlarından indirilebilmesi öngörülmüştür. Yine aynı maddede, maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu düzenleme, uygulamada son derecede ciddi sıkıntılar yaratacak ve İdareyle vergi mükellefleri arasında önemli sayıda ihtilafın ortaya çıkmasına neden olarak vergi yargısının iş yükünü önemli ölçüde artıracak mahiyette bir düzenlemedir.

V A V E K

VATANDAŞIN VERGİSİNİ KORUMA DERNEĞİ

Kuruluş : 1997 Dernek Kodu : 06 – 053 - 54

Açıklanan nedenlerle, VAVEK olarak, “yatırım indirimi istisnası”nın kaldırılmasına yönelik söz konusu düzenlemenin Ülkemizde oluşturulmasında zaruret bulunan yatırım iklimini zedeleyeceğini ve istihdam üzerinde olumsuz etkilerde bulunacağını düşünüyor, yatırım indirimi müessesesinin tümüyle kaldırılması yerine 202 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle Gelir Vergisi Kanununa eklenen ek 1-5 inci maddelerde yer alan düzenlemelere benzer bir düzenlemeye gidilmesinin yatırımların ve istihdamın artırılması açısından son derece yararlı olacağını Makamlarının bilgisine sunmayı bir görev addediyoruz.

2 – KANUNDA YER ALAN GELİR VERGİSİ TARİFESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER, EMEK GELİRİ ELDE EDENLER ALEYHİNE DOĞURACAĞI SONUÇLAR NEDENİYLE SOSYAL BARIŞI OLUMSUZ ETKİLEYECEK MAHİYETTEDİR:

Makamlarının onayına sunulmuş bulunan bahis konusu Kanunda, “yatırım indirimi istisnası”nın kaldırılmasının dışında, gelir vergisi tarifesi de değiştirilmekte ve mevcut tarifedeki dilim sayısı ve vergi oranlarında değişiklikler yapılmasının yanı sıra ücret gelirleri ile diğer gelir unsurlarının vergilendirilmesinde vergi oranlarında ücret gelirleri lehine olan beş puanlık indirim uygulamasından vazgeçilerek tüm gelir unsurlarının tek bir tarifeye göre ve aynı oranlarda vergilendirilmesi öngörülmektedir.

Kanunda, örneğin, asgari ücretle çalışan emek geliri sahiplerinin eskiden olduğu gibi % 15 oranında vergilendirilmeleri öngörülürken, aynı düzeyde gelir elde eden diğer gelir unsuru sahiplerinin (kira geliri, ticari kazanç ve serbest meslek kazancı sahipleri gibi) vergi oranları beş puan azaltılarak % 20’den % 15’e düşürülmektedir. Yine mevcut gelir vergisi tarifesinde mükellefler 5 dilim üzerinden vergi ödemekte iken, yeni tarifeye göre 4 dilim üzerinden vergi ödeyecekler, dolayısıyla müterakkiyet azaltılmış olacaktır. Yani bu düzenleme ile ücret geliri elde edenlerin vergi yükü, diğer gelir unsuru sahiplerinin vergi yüklerine göre göreceli olarak artacaktır. Anılan Kanunda % 15 oranına tabi ilk gelir dilimindeki gelir miktarının 6.600 YTL’den 7.000 YTL’na çıkartılıyor olmasının ve diğer dilimlerdeki tutarların bir miktar artırılmasının bu olumsuzluğu giderici bir etkisi olamayacağı ise açıktır.

Bu düzenleme ile TBMM gündeminde bulunan Kurumlar Vergisi Kanunu tasarısında yer alan Kurumlar Vergisi oranının % 30’dan % 20’ye indirilmesine ilişkin düzenleme bir arada değerlendirildiğinde, Hükümetin Kurumlar Vergisi oranındaki indirim nedeniyle ortaya çıkacak gelir kaybını, bu düzenlemeyle gidermeyi amaçladığı, bunu da gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri üzerindeki vergi yükünü kurumlar vergisi mükelleflerinden gelir vergisi mükelleflerine kaydırarak, gelir vergisi mükellefleri arasında ise sermaye geliri sahiplerinden emek geliri sahipleri üzerine kaydırarak yapmayı planladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu düzenlemenin Anayasamızın 73. maddesine yer alan “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” ilkesinden uzaklaşmaya neden olacağı ve bu açıdan Anayasaya aykırı bulunduğu düşünülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, VAVEK olarak sosyal barışı bozucu mahiyette gördüğümüz ve Anayasaya aykırı olduğunu düşündüğümüz söz konusu düzenlemeyi de uygun bulmadığımızı Makamlarının bilgilerine arz etmeyi bir görev olarak telakki ediyoruz.

3- KANUN İLE GEÇMİŞE YÖNELİK CEZA UYGULAMASI GETİRİLMESİ, ANAYASAYA AYKIRIDIR:

5479 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununa eklenen Geçici 27 nci madde ile, 01.01.2006 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak bu tarihten sonra ortaya çıkan ve vergi ziyayı cezası kesilmesini gerektiren fiiller için ziya uğratılan verginin bir katı

V A V E K
VATANDAŞIN VERGİSİNİ KORUMA DERNEĞİ
Kuruluş : 1997 Dernek Kodu : 06 – 053 - 54

tutarında vergi ziyai cezası kesilmesi öngörülmekte, bu cezanın maddede yazılı hallerde üç kat veya yüzde elli oranlarında uygulanması hükme bağlanmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin, Anayasa Mahkemesinin 6 Ocak 2005 tarihli ve E:2001/3, K.2005/4 sayılı kararıyla vergi ziyai cezasıyla ilgili uygulamanın iptal edilmesiyle ortaya çıkan boşluğu doldurmak üzere yapıldığı anlaşılmaktadır. Ancak bu düzenleme, Anayasa Mahkemesinin bahis konusu kararı verdiği tarih ile Kararın Resmi Gazete’de yayımlandığı 20 Ekim 2005 tarihi arasında yapılmış olsaydı hukuki bir sorun doğurmayacak iken, bugüne kalmış olması nedeniyle hukuki sorunlar doğurabilecektir. Şöyle ki;

Anayasamızın suç ve cezalara ilişkin esasları düzenleyen 38 inci maddesinin 1 inci fıkrası, “Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.” hükmünü amirdir.

Anayasamızın bu hükmü çerçevesinde, 5479 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununa eklenen Geçici 27 nci maddenin Anayasaya aykırılığı konusunda vergi hukukçuları arasında yaygın bir kanaat olduğunu ve bu düzenlemenin yasalaşması halinde çok sayıda ihtilafa neden olacağını da Makamlarının değerlendirmelerine sunmak isteriz.

4- 5479 SAYILI KANUNLA GETİRİLMEK İSTENEN DÜZENLEMELER, DERNEĞİMİZİN DE ÜYESİ OLDUĞU VE TÜM SOSYAL KESİMLERİN TEMSİL EDİLDİĞİ VERGİ KONSEYİ GÜNDEMİNE GETİRİLMEMİŞTİR:

5479 sayılı Kanunla ilgili getirilmek istenen düzenlemeler, sosyal yaşam ve ekonomi üzerinde son derecede önemli etkileri olabilecek mahiyetteki düzenlemelerdir. Bu nedenle, söz konusu düzenlemelerin, Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak tüm sosyal kesimlerin ve Derneğimizin temsil edildiği Vergi Konseyi’nde görüşülmesi olanağının yaratılmamasını ve bir kanun teklifi ile Meclis gündemine taşınmış olmasını tasvip etmediğimizi de belirtmek istiyoruz.

Saygılarımızla,